

D E C Y Z J A nr ZN/334/2024

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1) lit. c), art. 7 pkt 1), art. 36 ust. 1 pkt 1), art. 37a) ust. 1, 2 i 3, art. 89 pkt 2) ustawy z 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2024, poz.1292), art. 104 § 1 i 2 ustawy z 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2024, poz.572) oraz § 12 ust. 1 pkt 1)-7), ust. 2 pkt 1-5), ust. 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2 sierpnia 2018 r. *w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków* (Dz. U. z 2021 r. poz. 81);

po rozpoznaniu wniosku: ks. Bartłomieja Sławińskiego Proboszcza Parafii pw. Świętej Barbary w Starogrodzie;

w sprawie: wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy części elewacji frontowej zabytku jakim jest kościół św. Barbary w Starogrodzie, działka nr 040402_2 obręb 0017, wpisanym do rejestru zabytków z 30 listopada 1929 roku decyzją nr A/387, polegających na prowadzeniu prac w części elewacji frontowej w dolnej części wraz z wieżami.

P o z w a l a m

- 1) Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Barbary w Starogrodzie, Starogród 49, 86-200 Chełmno, w imieniu której działa Proboszcz Parafii ks. Bartłomiej Witold Sławiński;
- 2) na prowadzenie prac konserwatorskich i prac restauratorskich przy elewacji frontowej zabytku jakim jest kościół św. Barbary w Starogrodzie, działka nr 040402_2 obręb 0017, wpisanym do rejestru zabytków z 30 listopada 1929 roku decyzją nr A/387.
- 3) Kierować pracami konserwatorskimi i pracami restauratorskimi albo samodzielnie je wykonywać mogą tylko osoby spełniające wymagania o których mowa w art. 37a ust 1 i 2 ustawy z 23.07.2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.
- 4) Należy przekazać Kujawsko-Pomorskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed rozpoczęciem prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby o której mowa w pkt 3 niniejszej decyzji:
  - a. imienia, nazwiska i adresu osoby o której mowa w pkt 3;
  - b. dokumentów potwierdzających spełnienie przez tę osobę wymagań o których mowa w art. 37a ust 1 i 2 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*;
  - c. oświadczenia osoby o której mowa w pkt 3 o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania.
- 5) Zakres i sposób prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac konserwatorskich i prac restauratorskich zgodnie z załączonym programem prac konserwatorsko-restauratorskich „Elewacji

frontowej korpusu (dokończenie) i elewacji wież kościoła parafialnego pw. św. Barbary w Starogrodzie” opracowanym przez mgr Katarzynę Polak, dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki, w Toruniu w 2024 roku w zakresie: usunięcia niewłaściwych ze względów konserwatorskich napraw i uzupełnień w obrębie lica i detalu, naprawie i konserwacji uszkodzonej ceglanej struktury murów, przywróceniu historycznych wypraw i historycznego opracowania detalu architektonicznego wraz z opracowaniem kolorystycznym zgodnie z ustaleniami dot. prac przy zakresie realizowanym w 2024 roku, odsłonięciu kamiennego portalu i cokołu elewacji spod zapraw cementowych pokrywających powierzchnię oraz konserwację piaskowca, konserwację tablicy fundacyjnej wykonanej z wapienia zbitego, konserwacji stolarki drzwi wejściowych, konserwacji figury Chrystusa Dobrego Pasterza.

- 6) Jeżeli w trakcie wykonywania prac określonych w pozwoleniu wystąpią nowe fakty i okoliczności mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku, postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.
- 7) **Termin ważności pozwolenia: 31.12.2029 r.**

Jednocześnie zobowiązuje się wnioskodawcę do przestrzegania następujących warunków, które mogą zapobiec uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku:

1. Należy zawiadomić Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac.
2. Należy zawiadomić Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności.
3. Jeżeli w trakcie usuwania wtórnych zapraw na licu elewacji i detalu znalezione będą historyczne materiały, należy zidentyfikować zaprawy przeprowadzając badania i powiadomić K-P WKZ w celu komisyjnego ich zatwierdzenia.
4. Relikty pierwotnej dekoracji jak zachowane profile, gzymsy, opaski okienne, wyprawy, warstwy malarskie (polichromie, inne powłoki) należy zidentyfikować przeprowadzając badania *in situ* oraz badania laboratoryjne, zidentyfikowane warstwy barwne (stratygraficzne kolorystyki) na pobiałach i stolarce drzwiowej (wejście główne) oraz rzeźbie Chrystusa Dobrego Pasterza, wszystkie prace przy ww. elementach należy udokumentować, przed rekonstrukcją/ odtworzeniem pokazać w projekcie uszczegółowionym po analizie pierwotnych opracowań, poinformować K-P WKZ, w celu ustalenia na komisji konserwatorskiej dalszego postępowania.
5. Po odsłonięciu części fundamentów, ewentualny dodatkową potrzebę wykonania projektu odwodnienia należy skonsultować na zwołanej komisji konserwatorskiej z udziałem K-P WKZ.

6. Należy niezwłocznie zawiadomić Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac.
7. Należy prowadzić dokumentację przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac oraz opracować wyniki w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazać tę dokumentację Kujawsko-Pomorskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac.
8. Należy opracować sposób postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu badań i przekazać to opracowanie Kujawsko-Pomorskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac.

Uzasadnienie

Do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu w dniu 3 września 2024 roku wpłynął wniosek Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Barbary w Starogrodzie, w sprawie wydania pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich/prac restauratorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków tj. przy elewacji frontowej i dwóch wieżach kościoła p.w. św. Barbary w Starogrodzie. Zaplanowano wykonanie prac konserwatorsko-restauratorskich dalszej części (dolnej połowy) elewacji frontowej korpusu i wszystkich elewacji wież kościoła (w załączeniu rysunek poglądowy zakresu prac). Mury w przyziemiu są zawilgocone (wykryształowały sole, powierzchnie porośnięte są glonami i porostami) widoczne są przebarwienia lica, spęcherzenia wyprawy tynkarskiej. Elementy kamienne jak portal, cokół elewacji i pilastrów pokryte są zaprawą o spoiwie cementowym. Głowice pilastrów na elewacjach wież uproszczono, zredukowano opaski otworów elewacji, zmodyfikowano formę i wysokość gzymsów kordonowych. Wpłynęło to negatywnie na estetykę i stanowi zagrożenie dla kamiennych elementów, ponieważ zbyt uszczelniają jego powierzchnię, przyspieszając ich niszczenie. Detal jest spękany i obluzowany. Drzwi wejściowe zachowały się dobrze, ale ich powłoka malarska jest w formie szczątkowej. Płyta fundacyjna jest nieznacznie zatarta, z ubytkami i włosowatymi spękaniem. Drewniana figura Chrystusa Dobrego Pasterza jest silnie zdegradowana, w wyniku zmiennych warunków atmosferycznych.

Do wniosku dołączono dowód uiszczenia opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia, program prac konserwatorsko-restauratorskich „elewacji frontowej korpusu (dokończenie) i elewacji wież kościoła parafialnego pw. św. Barbary w Starogrodzie” opracowany przez konserwatora dzieł sztuki mgr Katarzynę Polak w Toruniu 2024 roku.

Kontynuacja prac rozpoczętych w lipcu b.r. w obrębie szczytu i górne partii fasady świątyni pozwoli na przywrócenie pierwotnej koncepcji architektonicznej i kolorystycznej, polepszy stan techniczny obiektu.

Wg wydanej w ubiegłym roku decyzji na przeprowadzenie badań konserwatorskich na elewacji omawianego kościoła, kontynuowany będzie zakres rzeczywistych do wykonania prac w ramach pozyskanych funduszy. Zaplanowano zabezpieczenie wypraw ścian i detali sztukatorskich, elementów kamiennych z piaskowca. Proponowany w programie zakres prac konserwatorskich jest poprawny z konserwatorskiego punktu widzenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1) lit. c), art. 7 pkt 1) i art. 36 ust. 1 pkt 1) ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami orzeczono jak w rozstrzygnięciu.

Pouczenie

Od decyzji niniejszej przysługuje stronie odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia (art. 127 § 1 i § 2 oraz art. 129 § 1 i § 2 k.p.a.). przed upływem terminu do wniesienia odwołania strony mogą zrzec się prawa do wniesienia odwołania od niniejszej decyzji.

Z dniem doręczenia Kujawsko-Pomorskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna o prawomocna.

Zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania skutkuje brakiem możliwości odwołania od decyzji oraz jej zaskarżenia do wojewódzkiego sądu administracyjnego (art. 127a §1 k.p.a.)

Z up. Kujawsko-Pomorskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

mgr Małgorzata Wojdyto
Z-ca K-PWKZ

Otrzymują:

1. Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Barbary w Starogrodzie;
2. WUOZ.T.WZN aa

Opłata skarbową w wysokości... **82 zł**
dokonana dnia **03.09.24** kwit nr .....
rachunek bankowy nr
3711602202000000083440799

GLÓWNY SPECJALISTA
ds. ochrony zabytków nieruchomych

Anna Dymek
mgr Anna Dymek